

**ПРО ДЕЯКІ СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНІ НАСЛІДКИ
ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ
З НЕДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА З ПИТАНЬ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ДЕРЖАВНОЇ**

Колб Олександр Григорович

*доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України,
професор кафедри кримінального права та процесу
Державного податкового університету
м. Ірпінь, Україна*

Копотун Ігор Миколайович

*доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України,
проректор Академії ГУСПОЛ
м. Куновіце, Чеська Республіка*

На перший погляд видається, що це є нікчемним юридичним фактом, але, на жаль, це не так.

Зазначений висновок по суті даної проблеми витікає зі змісту тих суспільно небезпечних наслідків, які несуть у собі діяння, пов'язані з ігноруванням суб'єктами законодавчої ініціативи (ст. 93 Конституції України) та відповідними органами державної виконавчої влади, які здійснюють контроль за дотриманням чинного законодавства з питань забезпечення функціонування української мови як державної.

Зокрема, до таких суспільно небезпечних наслідків в умовах воєнного стану в Україні можна віднести наступні із них:

1. Ігнорування української мови в нашій державі знижує рівень патріотизму у її громадян, що, в кінцевому підсумку, зменшує кількість осіб та одночасно збільшує число форм ухилення від мобілізації, порушуючи таким чином одну із функцій всього Українського народу, яка визначена в ст. 17 Конституції України.

2. Бездіяльність держави щодо захисту та в цілому щодо забезпечення української мови знижує рівень довіри населення до державних інституцій, а також створює відповідні умови для колабораційної діяльності.

3. Засилля іноземними словами, піснями тощо нашого інформаційного простору підриває засадничі засади функціонування України як суверенної та незалежної держави, які закріплені в ст. 1 Конституції України та ст. 10 даного Основного закону.

4. Формалізм і популізм, а також безсистемність заходів, спрямованих на забезпечення функціонування української мови як державної, не сприяє консолідації нації та розвитку нашої мови, як це передбачено ст. 11

Конституції України, детермінуючи, крім цього, створення нових потенційних і реальних загроз для національної безпеки.

Більш того, така халатність створює відповідні перешкоди й для задоволення мовних потреб українців, які проживають за межами держави, та підвищує у зв'язку з цим рівень ухилень вказаної категорії громадян від військової служби у Збройних Силах України.

5. Бездумне та бездушне відношення представників органів державної влади в Україні до забезпечення функціонування української мови як державної знижує авторитет нашої країни на міжнародній арені, розширюючи таким чином коло держав, які виправдовують військову агресію росії щодо української нації (КНДР, Іран, Сербія, ін.).

Таким чином, проблеми, що пов'язані зі створенням реальних та ефективних умов для функціонування української мови в нашій державі, носять не тільки і не стільки локальний характер, скільки є стратегічно важливими для її існування взагалі, позаяк виступають у зв'язку з цим потенційними джерелами посягань на національні інтереси України¹.

6. Використання у нормотворчій та законодавчій діяльності України в якості офіційних термінів слів і словосполучень, які відносяться до змісту кримінальної субкультури, свідчить не тільки про незадовільний рівень правової свідомості суб'єктів законодавчої ініціативи (ст. 93 Конституції України), але й про вкрай низьку правову культуру нашої держави та суспільства в цілому².

Отже, виходячи з проведеного аналізу, можна констатувати, що проголошений у свій час Т. Г. Шевченком вираз про навчання «чужому» є актуальним і у сьогоденні та має стати предметом наукового забезпечення даного засадничого начала для нашої держави, якщо вона дійсно ставить перед собою мету зберегти свою національну безпеку та інтереси і виховувати на цій підставі справжніх патріотів, які в умовах війни не шукають жодних шляхів уникнення мобілізації³.

¹ Національна академія наук України (2022). *Українська мова в сучасних умовах державотворення в Україні: матеріали засідання Президії Національної академії наук України з нагоди Дня української писемності та мови* (2022). URL: <https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=9617>

² Боровик А. В., Колб О. Г. (2018). *Тлумачний словник пенітенціарної лексики*. Луцьк: СПД Гадяк Ж. В., друкарня «Волиньполіграф». 140 с.

³ Марина Азізова. (2023, листопад 17). Скільки ухилинтів втекли з України і які найпоширеніші схеми уникнення війни — розслідування BBC TCH. URL: <https://tsn.ua/ato/skilki-uhilyantiv-vtekli-z-ukraini-i-yaki-nauposhirenishi-shemi-uniknennya-viyini-rozsliduvannya-bbc-2452642.html>.